Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla)

9 ta’ Lulju 2015 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari — Tassazzjoni — Taxxa fuq il-valur mi?jud — Sitt Direttiva 77/388/KEE — Artikoli 2(1), u 4(1) — Issu??ettar g?at-taxxa — Tran?azzjonijiet ta’ proprjetà immobbli — Bejg? ta’ artijiet assenjati lill-assi privati ta’ persuna fi?ika li te?er?ita l-professjoni ta’ imprenditur indipendenti — Persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali”

Fil-Kaw?a C?331/14,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari ta?t l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Vrhovno sodiš?e (is-Slovenja), permezz ta’ de?i?joni tat-12 ta’ ?unju 2014, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit-8 ta’ Lulju 2014, fil-pro?edura

Petar Kezi?, s.p., Trgovina Prizma

vs

Republika Slovenija,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn R. Silva de Lapuerta, President tal-Awla, J.?C. Bonichot (Relatur), A. Arabadjiev, J. L. da Cruz Vilaça u C. Lycourgos, Im?allfin,

Avukat ?enerali: E. Sharpston,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al Petar Kezi?, s.p., Trgovina Prizma, minn B. Ozimek, odvetnica,

– g?all-Gvern Sloven, minn A. Grum, b?ala a?ent,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios u B. Rous Demiri, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni me?uda, wara li nstema’ l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata’ ming?ajr konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 2(1) u 4(1) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23, iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva").

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn Petar Kezic s.p., Trgovina Prizma (Petar Kezic, persuna fi?ika li te?er?ita l-professjoni ta' imprenditur indipendenti ta?t l-isem "Trgovina Prizma") u r-Repubblika Slovenija, irrappre?entata mill-Ministrstvo za finance (Ministeru tal-Finanzi), rigward l-issu??ettar tal-bejg? ta' artijiet g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem, il-"VAT").

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva jipprevedi:

"Dawn li ?ejjin g?andhom ikunu so??etti g?a[ll-VAT]:

1. Il-provvista ta' o??etti u servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali;

[...]"

4 Skont l-Artikolu 4(1) u (2) ta' din id-direttiva:

"1. 'Persuna taxxabbli' tfisser kull persuna li b'mod indipendenti twettaq fi kwalunkwe post attività ekonomika msemmija fil-paragrafu 2, ikun x'ikun l-iskop jew ir-ri?ultati ta' dik l-attività.

2. L-attivitajiet ekonomi?i msemmija fil-paragrafu 1 g?andhom jinkludu l-attivitajiet kollha ta' produtturi, kummer?janti u persuni li jag?tu, mag?duda attivitajiet fil-minjieri u fl-agrikoltura u attivitajiet fil-professjonijiet. L-isfruttament ta' proprjetà tan?ibbli jew intan?ibbli g?al skop ta' d?ul minnha fuq ba?i kontinwa g?andu wkoll jitqies b?ala attività ekonomika."

Id-dritt Sloven

5 Is-Sitt Direttiva ?iet trasposta fid-dritt Sloven permezz tal-li?i dwar it-taxxa fuq il-valur mi?jud [Zakon o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 89/98, p. 8433, iktar 'il quddiem, i?-"ZDDV")] li tipprevedi, fl-Artikolu 3(1) tag?ha, li huma su??etti g?all-VAT il-kunsinni ta' o??etti u l-provvisti ta' servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tar-Repubblika Slovena minn persuna taxxabbli fil-kors tal-attività ekonomika tag?ha.

6 Skont l-Artikolu 27 ta' din il-li?i, it-trasferiment ta' proprjetà immobbli huwa e?entat mill-VAT, bl-e??ezzjoni tal-ewwel trasferiment tad-dritt fuq proprjetà jew tad-dritt li wie?ed jittrasferixxi bini ?did.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

7 P. Kezi? ilu mill-1995 irre?istrat b?ala imprenditur indipendenti li je?er?ita l-professjoni tieg?u b?ala persuna fi?ika ta?t l-isem kummer?jali "Trgovina Prizma".

8 Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li, bejn l-1998 u l-2002, P. Kezi? akkwista, mhux b?ala imprenditur indipendenti i?da fi kwalità privata, seba' bi??iet ta' art. Tnejn minnhom ?ew akkwistati minn persuna fi?ika, matul is-snin 1998 u 2000, filwaqt li l-?ames bi??iet ta' art l-o?ra ?ew

akkwistati minn kumpannija kummer?jali, matul is-snin 2001 u 2002. P. Kezi? ma kienx me?tie? i?allas il-VAT fuq dawn id-diversi akkwisti.

9 Bejn is-snin 2001 u 2003, P. Kezi? kiseb l-awtorizzazzjonijiet amministrattivi me?tie?a g?all-kostruzzjoni ta' ?entru kummer?jali fuq is-seba' bi??iet ta' art imsemmija hawn fuq. Imbag?ad, inkwantu imprenditur indipendenti, huwa beda l-kostruzzjoni fix-xahar ta' Mejju 2003.

10 Fix-xahar ta' ?unju 2003, P. Kezi? assenja lill-assi tal-impri?a tieg?u l-?ames bi??iet ta' art akkwistati l-a??ar, b'te?id inkunsiderazzjoni tal-valur tag?hom stmat minn espert tal-qorti. Min-na?a l-o?ra, huwa ?amm i?-?ew? bi??iet ta' art l-o?ra fl-assi privati tieg?u (iktar 'il quddiem, l-"artijiet inkwistjoni").

11 Matul is-sena 2004, P. Kezi? bieg? i?-?entru kummer?jali u s-seba' bi??iet ta' art li fuqhom huwa kien bena l-imsemmi ?entru kummer?jali lil ?ew? kumpanniji kummer?jali. B'dan il-mod, huwa bieg?, minn na?a, inkwantu imprenditur indipendenti, billi ffattura lix-xerrejja l-VAT tal-output, il-parti ta?-?entru kummer?jali u l-?ames bi??iet ta' art li fuqhom inbniet din il-parti u, min-na?a l-o?ra, inkwantu persuna fi?ika privata, il-bi??iet ta' art inkwistjoni kif ukoll il-parti l-o?ra ta?-?entru kummer?jali mibnija fuqhom, i?da ming?ajr ma ffattura l-VAT tal-output.

12 Permezz ta' de?i?joni tas-26 ta' Ottubru 2004, l-awtorità fiskali kompetenti, peress li qieset li l-bejg? tal-bi??iet ta' art inkwistjoni kien jaqa' ta?t l-attività ekonomika e?er?itata minn P. Kezi? b?ala imprenditur indipendenti, talbitu j?allas il-VAT relatat ma' dan il-bejg?.

13 Fit-18 ta' Lulju 2007, il-Ministeru tal-Finanzi ?a?ad b?ala infondat l-appell ippre?entat minn P. Kezi? kontra din id-de?i?joni.

14 L-Upravno sodiš?e (qorti amministrattiva) ikkonfermat din id-de?i?joni u, permezz ta' sentenza tal-25 ta' Mejju 2011, il-Vrhovno sodiš?e (qorti suprema) ?a?det l-appell g?al "Revi?joni" ppre?entat minn P. Kezi?. Din is-sentenza ?iet madankollu annullata mill-Ustavno sodiš?e (qorti kostituzzjonali) li, permezz tad-de?i?joni tag?ha tal-21 ta' Novembru 2013, irrinvijat il-kaw?a lill-Vrhovno sodiš?e g?al e?ami mill-?did.

15 Il-qorti tar-rinviju tqis li t-tilwima quddiemha tinvolvi determinazzjoni tal-kundizzjonijiet li ta?thom is-Sitt Direttiva tippermetti lil persuna taxxabbli li teskludi proprjetà li hija tu?a fl-e?er?izzju tal-attività ekonomika tag?ha mis-sistema tal-VAT.

16 F'dawn i?-?irkustanzi, il-Vrhovno sodiš?e dde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?ejja:

"Id-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 2(1) u tal-Artikolu 4(1) tas-Sitt Direttiva g?andhom ji?u interpretati fis-sens li, fi?-?irkustanzi tal-ka? odjern, (persuna akkwistat artijiet b?ala persuna fi?ika ming?ajr ma taxxa tal-input fuq il-valur mi?jud, bniet fuq dawn l-artijiet b?ala negozjant indipendenti ?entru kummer?jali, irre?istrat fost l-attivi tal-impri?a tag?ha abba?i ta' regoli tal-kontabbiltà nazzjonali parti biss mill-artijiet li fuqhom hija bniet i?-?entru kummer?jali u sussegwentement bieg?et i?-?entru kummer?jali flimkien mal-artijiet kollha lis-so?ju akkomandanti tal-bini), g?andu ji?i kkunsidrat li din il-persuna, peress li ma rre?istratx l-artijiet fost l-attivi tal-impri?a tag?ha, ma inkludiethomx fis-sistema tal-VAT u g?alhekk ma hijiex su??etta g?all-obbligu li tikkalkula u li t?allas it-taxxa tal-output fuq il-valur mi?jud waqt il-bejg? tal-imsemmija artijiet?"

Fuq id-domanda preliminari

17 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikoli 2(1) u 4(1) tas-Sitt Direttiva g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li, f'?irkustanzi b?al dawk fil-kaw?a

prin?ipali, fejn persuna taxxabbli tkun akkwistat bi??iet ta' art, li w?ud minnhom ?ew assenjati lill-assi privati tag?ha u o?rajn lill-impri?a tag?ha, u li fuqhom kollha hija bniet, fil-kwalità tag?ha ta' persuna taxxabbli, ?entru kummer?jali li hija mbag?ad bieg?et, flimkien mal-bi??iet ta' art li fuqhom kienet ittellg?et din il-kostruzzjoni, il-bejg? tal-bi??iet ta' art li kienu assenjati lill-assi privati ta' din il-persuna taxxabbli g?andu jkun su??ett g?all-VAT.

18 Mill-kliem tal-Artikolu 2(1) tas-Sitt Direttiva jirri?ulta li persuna taxxabbli g?andha ta?ixxi "b?ala tali" sabiex tran?azzjoni tista' tkun su??etta g?all-VAT. Min-na?a l-o?ra, persuna taxxabbli li twettaq tran?azzjoni fi kwalità privata ma ta?ixxix b?ala persuna taxxabbli u din it-tran?azzjoni ma tkunx su??etta g?all-VAT (ara f'dan is-sens, is-sentenzi Armbrecht, C?291/92, EU:C:1995:304, punti 16 sa 18, u Bakesi, C?415/98, EU:C:2001:136, punt 24).

19 G?andu jitfakkar ukoll li, skont ?urisprudenza stabbilita, il-kun?ett ta' "persuna taxxabbli" huwa ddefinit b'relazzjoni ma' dak ta' "attività ekonomika" li, skont l-Artikolu 4(2) tas-Sitt Direttiva, jinkludi l-attivitajiet kollha ta' produtturi, kummer?janti jew persuni li jipprovdu servizzi u, b'mod partikolari, it-tran?azzjonijiet li jinkludu l-isfruttament ta' proprjetà tan?ibbli jew intan?ibbli g?al skop ta' d?ul minnha fuq ba?i kontinwa (ara f'dan is-sens, is-sentenza Slaby *et*, C?180/10 u C?181/10, EU:C:2011:589, punti 43 u 44).

20 Barra minn hekk, fil-ka? ta' u?u ta' investiment kemm g?al skop professjonali kif ukoll privat, il-persuna kkon?ernata g?andha l-g?a?la, g?all-iskopijiet tal-VAT, jew li tinkludih fl-intier tieg?u fl-assi tal-impri?a tag?ha, jew li ??ommu fl-intier tieg?u fl-assi privati tag?ha u b'hekk teskludih kompletament mis-sistema tal-VAT, jew inkella li tintegrah fl-impri?a tag?ha biss sa fejn jintu?a effettivament g?al skopijiet professjonali (ara s-sentenza tal-14 ta' Lulju 2005, Charles u Charles-Tijmens, C?434/03, ?abra p. I?7037, punt 23). G?alhekk, tali proprjetà tista' ti?i esklu?a mis-sistema tal-VAT anki jekk tintu?a parzjalment g?all-b?onnijiet tal-attività ekonomika tal-persuna taxxabbli, li mbag?ad ssib ru?ha, madankollu, im?a??da minn kull dritt g?al tnaqqis (ara s-sentenza Bakcsi, C?415/98, EU:C:2001:136, punt 27).

21 Barra minn hekk, persuna taxxabbli li tbig? tali proprjetà, li hija tkun g?a?let li tirri?erva parti minnha g?all-u?u privat tag?ha, ma ta?ixxix b?ala tali fir-rigward tal-bejg? ta' dik il-parti (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Armbrecht, C-291/92, EU:C:1995:304, punt 24). Madankollu, g?andha turi, li matul il-perijodu kollu li hija jkollha l-proprjetà inkwistjoni, l-intenzjoni li ??omm parti minnha fl-assi privati tag?ha (sentenza Armbrecht, C?291/12, EU:C:1995:304, punt 21).

22 Madankollu, ma jistax ji?i dedott mill-?urisprudenza msemmija hawn fuq li l-bejg? minn persuna taxxabbli ta' art li hija kienet assenjat lill-assi privati tag?ha ma hijiex su??etta g?all-VAT g?al dik ir-ra?uni biss. Fil-fatt, peress li t-tran?azzjonijiet mag?mula bi ?las minn persuna taxxabbli huma fil-prin?ipju su??etti g?all-VAT meta din tkun a?ixxiet b?ala tali, huwa ne?essarju wkoll li, minbarra assenjazzjoni lill-imsemmija assi privati, tali bejg? jitwettaq mill-persuna taxxabbli kkon?ernata mhux fil-kors tat-twettiq tal-attività ekonomika tag?ha, i?da f'dak tal-?estjoni u tal-amministrazzjoni tal-assi privati tag?ha.

23 F'dan ir-rigward, huwa minnu li mill-?urisprudenza jirri?ulta li s-sempli?i e?er?izzju tad-dritt g?all-proprjetà mill-proprjetarju tag?ha ma jistax, fih innifsu, jitqies li jikkostitwixxi attività ekonomika (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Slaby *et* C?180/10 u C?181/10, EU:C:2011:589, punt 36). Barra minn hekk, il-fatt li l-o??ett tal-bejg? kien akkwistat mill-persuna taxxabbli permezz tar-ri?orsi personali tag?ha ma jistax ikollu effett de?i?iv.

24 Min-na?a l-o?ra, dwar il-bejg? ta' art g?all-bini, il-Qorti tal-?ustizzja di?à spe?ifikat li kriterju ta' evalwazzjoni rilevanti huwa l-fatt li l-persuna kkon?ernata tkun ?adet il-passi attivi g?all-kummer?jalizzazzjoni tal-proprjetà billi mmobilizzat ri?orsi simili g?al dawk adottati minn produttur, negozjant jew persuna li tipprovdi servizzi fis-sens tal-Artikolu 4(2) tas-Sitt Direttiva, b?al, b'mod

partikolari, it-twettiq fuq din l-art ta' xog?lijiet ta' ?vilupp ta' art, kif ukoll l-implementazzjoni ta' mezzi ta' kummer?jalizzazzjoni pprovati (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Salby *et*, C?180/10 u C?181/10, EU:C:2011:589, punti 39 u 40). Fil-fatt, inizjattivi b?al dawn normalment ma jaqg?ux ta?t l-iskop tal-?estjoni tal-assi personali, b'tali mod li l-bejg? ta' art inti?a g?all-kostruzzjoni f'?irkustanzi b?al dawn ma tistax titqies li hija s-sempli?i e?er?izzju ta' dritt g?all-proprjetà mill-proprjetarju tag?ha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Slaby *et*, C?180/10 u C?181/10, EU:C:2011:589, punt 41).

25 Fir-rigward ta?-?irkustanzi msemmija mill-qorti tar-rinviju, b'mod partikolari l-fatt li, minn na?a, is-seba' bi??iet ta' art ?ew akkwistati minn P. Kezic fi ?mien relattivament qasir, bejn l-1998 u l-2002, fit-tieni lok, li dawn il-bi??iet ta' art, kienu, flimkien, kundizzjoni ne?essarja g?all-kostruzzjoni, minn Mejju 2003, ta' ?entru kummer?jali, u fit-tielet lok, li P. Kezic g?amel xog?ol ta' restawr, fuq l-artijiet inkwistjoni, ta' iktar minn EUR 48 000, ta' min jinnota li dawn i?-?irkustanzi huma tali li juru li l-bejg? tal-art inkwistjoni jmur lil hinn mis-sempli?i e?er?izzju minn P. Kezic tad-dritt g?all-proprjetà tieg?u i?da jid?ol iktar fil-kuntest tal-attività ekonomika tieg?u b?ala imprenditur.

26 G?andu jing?ad ukoll li l-ebda wie?ed mid-dokumenti ppre?entati lill-Qorti tal-?ustizzja ma jippermetti li ji?i spjegat g?aliex il-bejg? tal-artijiet inkwistjoni kellu jitqies li huwa att amministrattiv tal-assi privati u g?andu, b?ala tali, ji?i distint mill-bejg? tal-bi??iet ta' art l-o?ra li fuqhom P. Kezic tella' ?-?entru kummer?jali fil-kuntest tal-attività ekonomika tieg?u ta' imprenditur.

27 F'dawn i?-?irkustanzi, u su??ett g?all-verifiki li g?andhom isiru mill-qorti tar-rinviju, P. Kezic g?andu ji?i kkunsidrat li a?ixxa b?ala persuna taxxabbli g?all-VAT fil-bejg? tal-artijiet inkwistjoni, b'tali mod li din it-tran?azzjoni kellha tkun su??etta g?al din it-taxxa.

28 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li l-Artikoli 2(1) u 4(2) tas-Sitt Direttiva g?andhom ji?u interpretati fis-sens li, f'?irkustanzi b?al dawk fil-kaw?a prin?ipali, fejn persuna taxxabbli tkun akkwistat bi??iet ta' art, li w?ud minnhom ?ew assenjati lill-assi privati tag?ha u o?rajn lill-assi tal-impri?a tag?ha, u li fuqhom kollha hija bniet, b?ala persuna taxxabbli, ?entru kummer?jali li mbag?ad bieg?et, flimkien mal-bi??iet ta' art li fuqhom ittellg?et din il-kostruzzjoni, il-bejg? tal-bi??iet ta' art li kienu assenjati lill-assi privati ta' din il-persuna taxxabbli g?andu jkun su??ett g?all-VAT, peress li l-imsemmija persuna taxxabbli, fi?-?mien ta' din it-tran?azzjoni, a?ixxiet b?ala tali.

Fuq l-ispejje?

29 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikoli 2(1) u 4(1) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388KEE, tas-17 ta’ Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta’ stima, g?andhom ji?u interpretati fis-sens li, f’?irkustanzi b?al dawk fil-kaw?a prin?ipali, fejn persuna taxxabbli tkun akkwistat bi??iet ta’ art, li w?ud minnhom ?ew assenjati lill-assi privati tag?ha u o?rajn lill-assi tal-impri?a tag?ha, u li fuqhom kollha hija bniet, b?ala persuna taxxabbli, ?entru kummer?jali li mbag?ad bieg?et, flimkien mal-bi??iet ta’ art li fuqhom ittellg?et din il-kostruzzjoni, il-bejg? tal-bi??iet ta’ art li kienu assenjati lill-assi privati ta’ din il-persuna taxxabbli g?andu jkun su??ett g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud, peress li l-imsemmija persuna taxxabbli, fi?-?mien ta’ din it-tran?azzjoni, a?ixxiet b?ala tali.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: is-Sloven.